

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om sysselsättning.

Landskapslagen om sysselsättning (24/72) tillämpas från och med den 1 januari 1972. Det stadgas i lagens 26 § att "den som genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att dölja sant sakförhållande medverkat till att arbetslöshetsersättning erlagts utan grund eller som eljest orättmätigt lyft ersättning, ehuru han skäligen bort veta detta, kan dömas till böter, såframt icke för gärningen annorstädes i lag är stadgat strängare straff". Bestämmelsen tillåter inte landskapsstyrelsen att underlåta att anmäla ens obetydliga överträdelser, där uppsåtet är tvivelaktigt. Landskapsstyrelsen anser att det för undvikande av onödigt arbete är skäl att ändra bestämmelserna om kriminalisering så, att endast uppsåtliga gärningar skulle vara straffbara.

Ifrågavarande lagrum föreslås bli ändrat så att den som vilselett myndighet att utbetala arbetslöshetsersättning skulle dömas enligt strafflagen. Härmed skulle straffbarheten komma att gälla endast uppsåtliga gärningar. Den som gjort sig skyldig till gärningen skulle dömas till straff för bedrägeri eller lindrigt bedrägeri i enlighet med vad som är stadgat i 36 kap. 1 och 1a §§ strafflagen. Försök till sådan gärning skulle bestraffas på samma sätt som försök till bedrägeri eller lindrigt bedrägeri.

Samtidigt föreslås en begränsning av möjligheten att i administrativ ordning återkräva arbetslöshetsersättning som utbetalts utan anledning till person som varit i god tro. Begränsningen innebär i huvudsak att landskapsstyrelsen skulle avstå från att återkräva den erlagda förmånen under den tid förmånstagaren är arbetslös. Arbetslös person som i god tro har mottagit arbetslöshetsersättning som utbetalts utan grund har vanligen en sådan ekonomisk ställning att det är motiverat att underlåta att återkräva den erlagda förmånen. På liknande sätt förfars enligt 30a § landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland (21/56, ändrad 6/71) i fråga om socialhjälp som erlagts utan grund. Den nya bestämmelsen föreslås ingå i 26a §.

I landskapslagen om sysselsättning ingår inga bestämmelser om samordning av arbetslöshetsersättningen och den pension som eventuellt beviljats retroaktivt för samma tid. Avsaknaden av samordningsbestämmelser leder till onödig byråkrati och olägenheter även för den som fått ersättning utan anledning. Till lagen föreslås därför fogad en bestämmelse om samordning av arbetslöshetsersättningar och pensioner. Innebörden av bestämmelsen är att om en person retroaktivt får pension eller underhåll för samma tid som arbetslöshetsersättning betalts till honom skulle Arbetskraftskommissionen i landskapet av dessa inkomster få återkräva den för denna tid utan grund utbetalda arbetslöshetsersättningen.

Sjukförsäkringslagen innehåller bestämmelser av samma slag som dem som här förslås.

På det sätt som nu föreslås har även rikets lag om sysselsättning (FFS 946/71) ändrats (FFS 490/82).

Landskapsstyrelsen föreslår dessutom att besvärreglerna i 23 § ändras så att de överensstämmer med vad i lagen om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 182/79) är föreskrivet. Således skulle besvär över beslut som fattas av Arbetskraftskommissionen, vilken är att anse som i nämnda lag avsedd lägre förvaltningsmyndighet, anföras hos landskapsstyrelsen både vad gäller beslutets ändamålsenlighet och vad gäller dess laglighet. Benämningen landskapets centrala ämbetsverk föreslås ändrat till Ålands landskapsstyrelses centrala ämbetsverk i enlighet med vad som föreslås i framställningen till landskapslag om Ålands landskapsstyrelses centrala ämbetsverk (1982-83 Lt - Ls framst. nr 4).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om sysselsättning.

I enlighet med landstingets beslut

ändras 23 och 26 §§ landskapslagen den 19 april 1972 om sysselsättning (24/72), av dessa lagrum 23 § sådan den lyder i landskapslagen den 4 mars 1977 (12/77), samt

fogas till lagen en ny 26b § och till 26a §, sådan den lyder i landskapslagen den 4 mars 1977 (12/77), ett nytt 2 mom., varvid det tidigare 2 mom. blir 3 mom., som följer:

23 §.

Ändring i arbetskraftskommissionens beslut får sökas genom besvär hos landskapsstyrelsen. På landskapets vägnar utövas rätten till ändringssökande av landskapets ombud, till vilket uppdrag landskapsstyrelsen förordnar lämplig tjänsteman vid Ålands landskapsstyrelses centrala ämbetsverk. Ombudet skall erhålla kallelse till arbetskraftskommissionens sammanträden.

Besvärsskriften skall tillställas landskapsstyrelsen eller arbetskraftskommissionen inom 30 dagar från dagen då besväranden fick del av beslutet och besväransvisningen. För landskapets ombud räknas besvärstiden från den dag då beslutet fattades.

Har besvärsskriften tillställts arbetskraftskommissionen skall kommissionen eller av denna förordnad person genom förmedling av arbetsförmedlingsbyrån till landskapsstyrelsen ofördröjligen översända besvärsskriften jämte eget utlåtande.

Arbetskraftskommissionens beslut skall verkställas oavsett besvär som anförts på landskapets vägnar.

I beslut som landskapsstyrelsen fattat med anledning av besvär får ändring inte sökas genom besvär.

26 §.

Den som i avsikt att bereda sig eller annan orättmätig fördel i egendom lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighållit sant sakförhållande och därigenom fått till stånd att arbetslöshetsersättning har utbetalts utan grund skall dömas till straff för bedrägeri eller lindrigt bedrägeri i enlighet med vad som är stadgat i 36 kap. 1 och 1a §§ strafflagen.

Försök bestraffas såsom försök till bedrägeri eller till lindrigt bedrägeri.

26a §.

I 1 mom. avsedd åtgärd vidtas inte mot arbetslös som varit i god tro, under den tid han är arbetslös arbetssökande vid arbetsförmedling och åtnjuter arbetslöshetsersättning eller skulle vara berättigad till sådan, om han inte fick i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (FFS 125/34) avsett dagunderstöd. Åtgärd vidtas inte heller under den tid besvär över beslut om arbetslöshetsersättning är anhängigt.

26b §.

Erhåller någon pension eller underhåll på grundvalen av tidigare anställning, pension på grundvalen av företagarkerksamhet, avträdelsepension, generationsväxlingspension eller folkpension retroaktivt för samma tid som arbetslöshetsersättning har betalats till honom, får arbetskraftskommissionen av dessa inkomster kräva åter den för denna tid utan anledning betalda arbetslöshetsersättningen.

Har arbetskraftskommissionen meddelat utbetalaren av pension eller underhåll som avses i 1 mom. att pensionen eller underhållet inte får utbetalas till mottagaren själv, kan prestationen med laglig verkan ske endast till kommissionen.

Denna lag träder i kraft den 198 och tilllämpas på ärenden som avgörs efter lagens ikraftträdande.

Mariehamn den 12 oktober 1982

V i c e l a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Elisabeth NaucLér.